

СЕКЦІЯ ГУМАНІТАРНОГО СПРЯМУВАННЯ

КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ – ОСНОВА СИЛЬНОЇ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Валентина Тимкова,
завідувач кафедри української та іноземних мов

В усьому світі університет – це не тільки кузня кадрів, а й кузня фундаментальних досліджень. Ми, викладачі, відповідальні за молоді долі наших студентів. Через призму системності ми маємо підшукувати паростки наукової роботи серед студентів. У наших студентів є великий потенціал, який ми не завжди використовуємо, однак спроможні розв'язати цю проблему.

Вивчення мови – це площина, з якої починається пізнання світу, себе, свого народу, це – основа духовності.

При народженні кожна дитина отримує найбільший і найцінніший скарб – Рідну Мову. Ще не зовсім усвідомлюючи себе, не розуміючи всіх понять і явищ, ми вже називаємо їх на ім'я і тішимося, що можемо спілкуватися зі всім світом. І як ми використаємо той скарб, залежить тільки від нас. Чи подякуємо за нього щедро Богові та батькам, аби передати у спадок майбутнім поколінням? Чи бездумно знехтуємо і безжально відітнемо гілочку на могутньому, древньому Дереві Роду?

Безумовно, сучасна людина повинна знати якомога більше мов, аби у своїх мандрах світом обходитися без перекладача. Та й сучасну літературу, погодьтеся, краще читати в оригіналі, милуючись усіма відтінками мови. Але ще великий Кобзар закликав: «І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь!»

Часом студенти запитують: «А для чого сучасному аграрієві вивчати мову? Якщо він – гарний фахівець, то вона йому, вибачайте, ні до чого» Ні, мову потрібно знати кожній людині, незалежно від того, скільки їй років, де вона живе і яку посаду обіймає. Дозволю собі навести порівняння саме з нашої аграрної галузі.

Коли ми дивимося на квітучі, доглянуті поля чи сади, то, захоплюючись, говоримо гарні слова про господарів, які так дбайливо їх доглядають. Коли ж, навпаки, бачимо бур'яни, то знизуємо плечима

чи розводимо руками: що, мовляв, казати?! Отак і з людьми. Недарма ж, перефразувавши відому приказку, можемо сказати, що зустрічають людину по мові. Коли ми чуємо соковиту, барвисту, вишукану мову, то мимоволі милуємося нашим співрозмовником, часом і захоплюємося ним, навіть поблажливіше дивимося на якісь інші вади. А якщо та мова неоковирна, пересипана жаргонами, лайкою, то відразу ж відпадає будь-який інтерес до її носія, бо всі оті огріхи, наче кукіль чи осот на пшеничному полі. Оце благодатне поле – душі кожного з нас, зерна в які щедро засіяли наші батьки. Все решта залежить лише від нас. Не забруднюймо власну мову лайкою (а вона особливо цинічно сприймається з юних красивих уст), модними іноземними словами, значення яких не завжди розуміємо.

На жаль, дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» читається на першому курсі. Про яку фахову мову можна говорити, якщо на першому курсі студенти ще не до кінця усвідомили свій вибір? І про яку мовну стратегію можна говорити, коли аудиторних годин всього 30? На першому курсі студентів необхідно вчити найелементарнішої культури мови, бо всі чомусь кажуть: *включаємо і виключаємо, вірно пишемо, вірно відповідаємо, на сьогоднішній день, приймаємо участь, крутиться голова, завідуючий кафедрою, слідує питання, ми рахуємо, що...* тощо. Мова потребує пильного ока. Запровадження Болонського процесу не повинне призвести до бездумного скорочення блоку гуманітарних дисциплін. Варто залишити на першому курсі навчальну дисципліну «Українська мова», що опиралася б на шкільний курс, а не повторювала його. На третьому чи четвертому курсі ввести курс «Культура професійного спілкування», виділити ще два кредити, що завершуватимуться складанням іспиту, прирівнявши його до державного. Слова завжди сміливіші за справи, тому треба їх втілювати в життя.

Згадаймо відомий вислів античних мислителів: «Заговори, щоб я тебе побачив». Державний службовець має володіти державною мовою. ВНЗ має відповідати не тільки за фахову підготовку випускника, а й за те, як людина говорить, бо так відчувається її рівень грамотності, її освіченості. Треба, щоб наші випускники були репрезентантами освіченого кола людей, щоб входили у своє життя авторитетно.